

Jeroglífics

Llegir per parlar, llegir per aprendre

Abans de llegir

Us agraden els passatemps?

Heu intentat mai resoldre, per exemple, els jeroglífics que surten publicats en diaris i revistes?

Us en sortiu o ho deixeu córrer ràpid?

Després de llegir

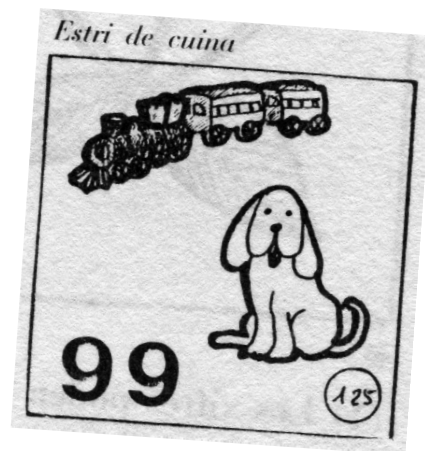
1 Us agrada la definició de jeroglífic que fa l'autor? Segons ell, de quantes parts es compon un jeroglífic? En què ens aconsella que invertim el temps primer de tot? Per què caldrà tenir la pregunta present, mentre pensem?

2 El text ens diu que sovint els jeroglífics estan compostos per més d'un dibuix o símbol. És així en el primer? Per què no en necessita més?

3 Els jeroglífics que tenen més d'un símbol o dibuix, com s'han d'interpretar? Ens poden ajudar els jeroglífics a millorar l'aprenentatge d'una llengua? Coneixeu tots els sinònims que ens dona l'autor de cada component del segon jeroglífic?

4 Seguint les recomanacions que heu llegit, sabríeu desxifrar el significat del jeroglífic següent, del mateix autor? Si us cal alguna pista passeu a la pregunta cinc.

5 Quina altra paraula fem servir en català per dir gos? Diuen els entesos en nutrició que si menges el fruit de la noguera, el vostre cervell us ho agrairà. Però abans hem de trencar la closca amb un estri, oi? Recordeu que nou de cada deu dentistes recomanen no fer-ho amb les dents.

6 Ja sabíeu com es resolien els jeroglífics? Ho fèieu seguint els consells que dona l'autor del text o teniu la vostra pròpia tècnica? Us resultaran útils, de tota manera, aquestes explicacions per endevinar la resposta més ràpidament?

7 Ara que ja coneixeu alguna de les tècniques per resoldre jeroglífics, us sembla que us en podríeu inventar un?

Jeroglífics

Què és un jeroglífic?

Un jeroglífic ve a ser com una endevinalla feta amb dibuixos. Hi ha una pista – que generalment és una pregunta- que l'encapçala. Aquesta pista ha de tenir una *resposta* o *solució*. La solució és el conjunt de lletres, les mateixes

que donen *explicació* al dibuix, agrupades generalment en forma diversa, però respectant-ne sempre l'ordre. Amb un exemplar ho veurem clar.

PISTA O PREGUNTA /
On anirem a sopar?

Ara cal trobar, primer, una explicació del dibuix. Fixem-nos bé en la pista, perquè convé que la tinguem present il·luminant la solució-resposta a aquesta pista.

Es tracta d'anar a algun lloc a sopar.

Fixem-nos en el dibuix: una noia que diu que és d'Alacant. No ens enganyem. No es tracta d'anar a Alacant a sopar: la significació del

dibuix no acostuma a significar res que s'adigui amb la pregunta - pista. Si aquesta noia és d'Alacant podria ser ben bé alacantina... Si tenim present la pista ("on anirem a sopar") i agrupem de manera diferent les lletres d'aquesta interpretació del dibuix (alacantina) veurem que la solució és: A LA CANTINA

Així, doncs, sota el jeroglífic hi posarem:

EXPLICACIÓ DEL DIBUIX /
ALACANTINA

SOLUCIÓ DEL JEROGLÍFIC /
A LA CANTINA

Els jeroglífics es resolen per composició

Poques vegades un jeroglífic consta d'un sol símbol o dibuix. Això fa que sovint els vegem i no ens atreguin. Ens semblen enrevessats. Anem a pams. Els jeroglífics que tenen més d'un dibuix o símbol es resolen per composició, és a dir, cada dibuix és un tros de la solució. Vegem un exemple:

EINA pot ser: instrument, utensili, estri.

El bastó dibuixat pot ser: bastó, vara, pal, garrot...

La solució s'obté unint dues paraules, una de cada llista. Així, doncs, les paraules que s'adiuen amb la pista són: ESTRÍ, PAL. La solució del jeroglífic és ESTRIPAL

→ ESTEBAN, Jordi. *600 jeroglífics: 600 recursos per aprendre català*. Barcelona: La Llar del Llibre, 1986.

Preparació de l'activitat

- Llegeix el text de lectura diverses vegades i preveu les dificultats que pot tenir.
- Consulta l'apartat «Informació per preparar aquesta lectura» que trobaràs tot seguit. Obtindràs informació sobre l'autor o el tipus de text que es presenta.
- Al final d'aquesta pàgina hi ha un apartat amb enllaços a webs on, si ho vols, pots ampliar informació.
- Recorda que entre tu i l'aprenent heu de compartir un codi per quan calgui fer evident algun error durant la lectura.
- És important respondre totes les preguntes de l'apartat «Abans de llegir».

Per fer la lectura amb l'aprenent segueix les pautes que es donen en el document de presentació del material (<http://www.gencat.cat/llengua/llagirparlar>).

Recorda que l'objectiu és llegir en parella i fer conversa a partir de la lectura.

INFORMACIÓ PER PREPARAR AQUESTA LECTURA

Un jeroglífic és un sistema d'escriptura en el qual els conceptes estan representats mitjançant dibuixos o signes gràfics. Els més coneguts són els de les escriptures egípcies, però també estan presents en altres cultures.

Quan s'utilitzen com a passatemps recreatius el lector ha d'endevinar un enigma sabent que les imatges o gràfics formen la resposta a una pregunta.

Podem trobar jeroglífics en les pàgines que els diaris i revistes dediquen als passatemps. També hi ha publicacions especialitzades en aquests entreteniments que compten amb molts seguidors. Com qualsevol altre joc, té unes regles de funcionament que cal conèixer.

L'autor del text que llegireu, ens fa adonar del fet que tot jugant també podem aprendre llengua i per això ens dona les claus per resoldre els jeroglífics. Tingueu en compte que vosaltres només llegireu un fragment de totes les explicacions que dona el llibre. Si voleu saber més coses, l'haureu de consultar!

DURADA DE L'ACTIVITAT 1h.

Ampliació de la informació

Informació sobre els passatemps:
<http://ca.wikipedia.org/Passatemps>

Associació catalana de passatemps:
<http://www.passatempsoci.cat/ca/associacio-catalana-de-passatemps/>

www.gencat.cat/llengua
www.cpnl.cat

LLEGIU i PARLEU

